

LIETUVIŲ KALBA (GIMTOJI)

2013 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

Rašymas

2013 m. birželio 7 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar nėra užduoties sąsiuvinyje tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite vykdytojui.
- Pasirinkite **vieną iš trijų** 2–4 puslapiuose pateiktų rašymo **užduočių** ir parašykite nurodyto žanro 250–350 žodžių tekstą.
- Parašę suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.
- Naudokitės juodraščiui ir švarraščiui skirtais popieriaus lapais, pažymėtais mokyklos spaudu.
- Užrašykite savo vardą, pavardę ir rašymo užduoties pavadinimą švarraštyje.
- Pasilikite pakankamai laiko darbui perrašyti į švarraštį, nes juodraštis nebus tikrinamas.
- Rašykite aiškiai, įskaitomai mėlynai rašančiu rašikliu. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atiduokite vykdytojui ir švarraštį, ir juodraštį, kai baigsis ši patikrinimo dalis.

Linkime sėkmės!

Pasirinkite vieną iš trijų užduočių ir parašykite atitinkamo žanro 250–350 žodžių tekstą. Parašę suskaičiuokite žodžius, paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą, o jeigu žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

1 užduotis

Perskaitykite Jono Aisčio eilėraštį „Laimės link“.

Laimės link

Kadaise *a la Charlie Chaplin*¹ žingsniu,
Lazdele pasiramsčiuodamas,
Ėjau pasaulin šypsantis ir linksmas
Pro ištiestas rankas ir nuodėmes.

Ėjau per kalnus ir per klonius,
Klupau ir kėliaus – tik kėliaus ir klupau.
Ieškojau laimės, ne malonės!
Deja, aš juokdariu tapau.

Bet nuostabi man ta kelionė rodės:
Žingsniavau vis laimės link,
Nors aplink abuojas² gruodis
Ir karti tiesa aplink.

¹ *A la Charlie Chaplin* – panašiai kaip Čarlis Čaplinas (žinomas aktorius, komišku vaidmenų atlikėjas).

² *Abuojas* – piktas, negeras.

J. Aistis. Daina graudyn ir įstabyn. Kaunas: Šviesa, 1991.

Sugalvokite temą ir parašykite tinkamą pavadinimą rašiniui. Rašydami rašinį atskleiskite savo požiūrį, remdamiesi **pateiktu tekstu, asmenine, kultūrine patirtimi**.

Jums gali padėti šie klausimai:

1. Kaip eilėraščio žmogus ieško laimės?
2. Koks laimės ieškančio žmogaus pasaulis? / Ar keičiasi pasaulio suvokimas, kodėl?
3. Kokią tiesą suvokia laimės ieškantis žmogus? / Kas ieškančiajam svarbiausia?

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.

Žanras – rašinys.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

2 užduotis

Perskaitykite Indrės Kukulskytės „Vartotojo laiško“ ištrauką.

Drįsčiau Jums priminti, kad man bet ko neįbruksite ir neįsiūlysit. Aš atidžiai ir kruopščiai renkuosi. Viską apgalvoju. Man reikia kokybiškų daiktų, tokių, kurie negestų ir nepasimestų. Kokybiško maisto, kokybiško kūno, kokybiško jo vaizdo, kokybiškų audinių jam puošti. Kokybiškų treniruočių formai palaikyti.

Teks patikslinti, jog pageidaučiau ir kokybiškos veiklos – niekais neužsiimu. Prašyčiau mane kokybiškai ir naudingai užimti, mano laikas brangus, nešvaistikime jo. Norėčiau kokybiškų žinių ir laisvalaikio, kokybiškos vedinimo ir šildymo sistemos, skoningo interjero ir būsto suplanavimo.

Reikia, kad su manimi kokybiškai elgtųsi. Kokybiškai bendrautų ir kalbėtų man, neblevyzgotų bet ko. Kokybiškai tartų žodžius, nedarytų gramatinių klaidų ir aiškiai išdėstytų mintį, ko iš manęs nori. Kokybiškai pateiktų informaciją per daug nenuklysdami į asmeniškumus. Kokybiškai paspaustų man ranką: ne per glebiai, bet ir ne taip, kad kaulai sutraškėtų. Kokybiškai mane apkabintų ir bučiuotų <...>.

Pageidaučiau kokybiško gyvenimo, be problemų, be ginčų ar konfliktų, be nemalonių situacijų ar nutikimų, be streso. <...>

Pagarbiai Vartotojas

„Vartotojo laiškas“ // www.bernardinai.lt

*Mus nuolat pasiekia įvairiausi reklaminiai skelbimai, internetinėse svetainėse apstu diskusijų ir straipsnių apie vartotojišką kultūrą. Parašykite laišką Vartotojui ir atskleiskite savo požiūrį į „Vartotojo laiške“ išsakomą poziciją. Remkitės **įvestimi, asmenine, kultūrine patirtimi**.*

***Tikslas** – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.*

***Adresatas** – Vartotojas.*

***Žanras** – laiškas.*

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

3 užduotis

Perskaitykite ištrauką iš interviu su švietimo konsultantu Marku Orlovskiu „Kaip mokytojas tampa gidu, palydovu“.

Kaip keičiasi mokinio ir mokytojo santykis?

Šiandien mokytojas nebegali būti tuo žmogumi, kuris viską žino, o mokiniai nebegali būti išmokyti ar priversti žinias iš jo pasiimti. Mokytojas (turiu omeny mokytojus, dėstytojus, vadovus) turėtų tik padėti mokiniams patiems rasti tinkamiausią informaciją, kartu interpretuoti ją.

Ar atradote „idealias sąlygas“ veiksmingai mokytis?

Taip! Mes privalome pasirinkti, ko ir kada mokytis. Tenka atsižvelgti ir į priežastis, kodėl mums tai reikia išmokti, ir į vietą, kur mums tai geriausia daryti. Tarkime, neprilygstamas mokytojas su manimi dalijasi neįkainojama patirtimi, bet jei aš tuo metu stumdysiuosi pridvisusiame traukinio vagone, aš greičiausiai tą patirtį pamiršiu ar tiesiog nesuprasiu man duoto patarimo.

Pabaigoje kūrybinis klausimas. Obuolys dažnai vaizduojamas kaip pažinimo, mokslo simbolis. Ar keistumėte jį kuo nors kitu?

Manau, kad keisčiau. Galbūt į gilę? Ją sunku perkąsti, tačiau iš jos gali užaugti įstabus ir stiprus ažuolas. Obuoliai paprasčiausiai kiek per „minkšti“.

„Kaip mokytojas tampa gidu, palydovu“ // www.bernardinai.lt

*Šiuo metu nuolat pabrėžiama mokėjimo mokytis reikšmė. Parašykite straipsnį į internetinę jaunimo svetainę ir išsakykite savo požiūrį, kodėl jaunam žmogui svarbus mokėjimas mokytis, kuo naudingas visuomenei mokantis mokytis jaunas žmogus. Sugalvokite straipsnio pavadinimą. Atskleiskite savo požiūrį, remdamiesi **įvestimi, asmenine, kultūrine patirtimi**.*

***Tikslas** – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.*

***Adresatas** – internetinės jaunimo svetainės lankytojai.*

***Žanras** – straipsnis.*

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.